

פרשת בא תשפ"ב סיפור שונה על יציאת מצרים

*Dedicated in loving memory of Marshall Joffe
Moshe Mordechai ben Natan z"l on his recent passing*

שמות פרק ז

(יד) ויאמר יקנן אל משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם: (טו) לך אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על שפת היאר והמטה אשר נהפך לנחש תקח בידך:

רש"י

(יד) **כבד** - תרגומו יקיר, ולא אתיקר, מפני שהוא שם דבר, כמו (שמות יח יח) כי כבד ממך הדבר: (טו) **הנה יצא המימה** - לנקביו, שהיה עושה עצמו אלוה ואומר שאינו צריך לנקביו ומשכים ויוצא לנילוס ועושה שם צרכיו:

שמות פרק י פסוק י

ויאמר אליהם יהי כן יקנן עמכם כאשר אשלח אתכם ואת טפכם ראו כי רעה נגד פניכם:

תרגום אונקלוס

ואמר להון יהי כען מימרא דיי בסעדכון כד אשלח יתכון וית טפלכון חזו ארי בישא אתון סבירין למעבד לית קביל אפיכון לאסתחרא:

רש"י

כאשר אשלח אתכם ואת טפכם - אף כי אשלח גם את הצאן ואת הבקר כאשר אמרתם: **ראו כי רעה נגד פניכם** - כתרגומו. ומדרש אגדה שמעתי כוכב אחד יש ששמו רעה. אמר להם פרעה רואה אני באיצטגנינות שלי אותו כוכב עולה לקראתכם במדבר, והוא סימן דם והריגה וכשחטאו ישראל בעגל ובקש הקדוש ברוך הוא להרגם אמר משה בתפלתו (שמות לב יב) למה יאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם, זו היא שאמר להם ראו כי רעה נגד פניכם, מיד (שם יד) וינחם ה' על הרעה והפך את הדם לדם מילה, שמל יהושע אותם, וזהו שנאמר (יהושע ה ט) היום גלותי את חרפת מצרים מעליכם, שהיו אומרים לכם דם אנו רואין עליכם במדבר:

משכיל לדוד

ראו וכו' כתרגומו. פירוש אתם סבורין לעשות לי רעה זו לברוח מתחת רשותנו מלעבדנו ומשום הכי אתם שואלים לילך גם הטיפ ודבר זה היא תשוב נגד פניכם שלא תצאו כלל וכמ"ש בשמות רבה. והמדרש שהביא רש"י כוכב אחד ששמו רעה וכו' יהיה המשך הכתוב על פי המדרש ע"ז הדרך יותר טוב לכם שלא תצאו כלכם לפי שאני רואה אותו כוכב המורה דם והריגה ואם תלכו כלכם יהיה לכם כלייה ולכך טוב שישארו קצת כאן ויהיו לפליטה ואמנם קשה על המדרש הזה במ"ש שהפך את הדם לדם מילה שהרי הכוכב היה מורה דם במדבר והמילה אחר שנכנסו לארץ היתה בגלגל ואם כן במה נהפך המזל במדבר ולפי מ"ש בפרקי ר"א ומייתו לה התוספות בפרק הערל דף נ"ד ניהא דאיתא התם דודאי מלו במדבר אלא שלא פרעו ופשטא דקרא דכתיב ביהושע ושוב מול את בני ישראל שנית הכי משמע וקצת נראה כן גם מסוגיא דהתם בהערל עיין שם וי"ל שגם במדבר יהושע היה המוהל והיינו דקאמרי שמל יהושע אותם ולפי זה יהיה פירוש הכתוב היום גלותי את חרפת מצרים כלומר שעד אותו היום היתה מילה כבושה ואותו היום נתגלתה על ידי הפריעה וקרי לה קרא למילה חרפת מצרים שע"י היתה חרפה למצרים שלא נתקיימה ההריגה שראו באצטגנינותם:

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.